

**PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA  
IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYE**

## **SZAKMAI PROGRAM**



*"A szeretet nem szó, hanem cselekvés"(E.Fromm)*

Hatályos: 2023.11.07. napjától

## Tartalom

I.	A költségvetési szerv legfontosabb adatai .....	2
II.	Az intézmény működését megalapozó jogszabályok .....	3
III.	A szakmai program célja megvalósítása, várható következményei .....	5
IV.	A szolgáltatás célja.....	5
V.	Célcsoport meghatározása .....	5
VI.	A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja, formái .....	7
VII.	Az ellátás igénybevételének módja .....	7
	Előgondozás.....	7
	Értesítés a szolgáltatás igénybevételéről .....	8
	Megállapodás .....	8
	Térítési díj.....	9
VIII.	A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása .....	10
	Ápolási folyamat.....	10
	Gondozási folyamat.....	11
	Haldokló beteg ellátása .....	11
	Egyéni gondozási terv.....	11
	Komplex gondozás elemei.....	12
IX.	Szakápolás .....	16
	Szakápolási tevékenységek: .....	17
	Személyi feltételek .....	18
	Infrastrukturális feltételek.....	18
X.	Alap és szakellátáson túl nyújtott szolgáltatások köre:.....	18
XI.	Ellátotti jogok érvényesülése, érdekvédelem .....	19
XII.	Szolgáltatási elemek .....	22
	Tanácsadás .....	22
	Gondozás .....	23
	Étkeztetés .....	25
	Felügyelet .....	26
	Szállítás .....	26
	Készségfejlesztés .....	26
	Lakhatás.....	27
XIII.	Más intézményekkel való együttműködés .....	28
	Az intézmény ellátórendszerben betöltött szerepe és hatása .....	29
XIV.	Záró gondolatok.....	29
	A Szakmai Program hatálybalépése .....	31

## ***I. A költségvetési szerv legfontosabb adatai***

A költségvetési szerv megnevezése:	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Időskorúak Szociális Intézménye
A költségvetési szerv rövid elnevezése:	PMJV ISZI
A költségvetési szerv székhelye, címe:	7633 Pécs, Zipernowsky Károly u. 1.
A költségvetési szerv telephely megnevezése:	Tüzér utcai Idősek Otthona
A költségvetési szerv telephelye, címe:	7621 Pécs, Tüzér u. 7.
A költségvetési szerv működési területe:	Pécs város közigazgatási területe.
Alapító megnevezése:	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat közgyűlése
Költségvetési szerv alapításának kelte:	2000. július 01.
Alapító okirat száma (módosításokkal):	7/239-25/2019
A költségvetési szerv ágazati azonosítója:	S0223934
A költségvetési szerv irányító szerve:	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
A költségvetési szerv fenntartója:	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata

### **Az intézmény tevékenysége a TEÁOR szerinti megjelöléssel:**

TEÁOR szám	Megnevezés
853100	Szociális- és gyermekjóléti ellátás szállásnyújtással
853200	Szociális- és gyermekjóléti ellátás szállásnyújtás nélkül

Az intézmény által ellátandó feladatok szakfeladat megjelöléssel:

Szakfeladat száma: Szakfeladat megnevezése:

**Alaptevékenységei:**

873011 Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása

873013 Demens betegek bentlakásos ellátása

**Kapacitás mutatók**

Idősek otthona (Tüzér utcai telephely): 50 fő

Idősek otthona (Zipernowsky utcai telephely): 17 fő

Valamennyi kapacitás a finanszírozási rendszerbe befogadott.

**A költségvetési szerv jogállása és gazdálkodási jogköre**

Az intézmény önálló jogi személy, a költségvetési előirányzatok felett részjogkörrel rendelkező, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. Munkáját a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény, annak végrehajtási rendeletei, valamint Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat 51/2016. (II.25.) sz. és a 125/2018. (V.17.) sz. normatív határozata alapján végzi.

***II. Az intézmény működését megalapozó jogszabályok***

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 29/1993. (II.17.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

- 36/2007. (XII.22.) SzMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 369/2013. X.24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 2012. évi I. tv a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1922. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról
- 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

### ***III. A szakmai program célja megvalósítása, várható következményei***

A szakmai program célja, hogy meghatározza a vonatkozó jogszabályok, az egyedi sajátosságok alapján az intézmény szakmai tevékenységét, ennek érdekében megállapítsa a szolgáltatás célját, így különösen

- megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
- más intézményekkel történő együttműködés módját,
- az ellátandó célcsoport jellemzőit,
- a szolgáltatási elemeket
- az ellátás igénybevételének módját,
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját.

### ***IV. A szolgáltatás célja***

- Az intézmény bentlakásos intézményi formát (átlagos ápolási szükségletű, idős, demenciában szenvedő betegek ápoló- gondozó otthoni ellátása) biztosít elsősorban a településen élők számára.
- Az intézmény szakápolási engedély alapján egészségügyi szolgáltatást nyújt az intézményben élők számára
- Az intézmény működésével a településen megvalósul az a város területén működő alapszolgáltatások és az intézményi szakosított ellátás egymásra épülése.
- Megteremtődik az egyes ellátásokból az átjárhatóság.
- Mindenki adekvát, állapotának és szükségleteinek megfelelő ellátáshoz juthat.

### ***V. Célcsoport meghatározása***

Az idősek otthona elsősorban a gondozási szükséglettel rendelkező, rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy ellátását biztosítja.

Jellemző, hogy évről évre egyre több demenciában szenvedő idős beteg ember ápolását, gondozását kell az intézményben felvállalni, mivel egyre több középsúlyos és súlyos demens idős ellátása már nem valósítható meg alapellátás keretein belül.

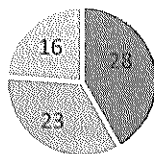
Az intézmény a hatályos jogszabályoknak megfelelő, az előírt mentális és fizikai adottságokkal rendelkező kérelmezőket fogadja az intézményben.

#### Az ellátotti célcsoport főbb jellemzői

*Az ellátottak egészségi állapota a mobilitásuk szerinti felosztásban:*

- Fennjáró: 42 %
- Fekvő, de kiültethető: 34 %
- 24 órás fekvő: 24%

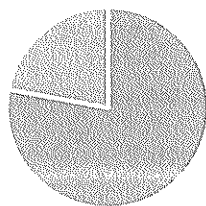
Mobilitás/fő 2023



■ Fennjáró   ■ Kiültethető   ■ 24 órás fekvő

*Demencia kórkép fennállása:*

2023



■ demens   ■ átlagos

## ***VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja, formái***

- szórólap, tájékoztató kiadvány, sajtó közreműködése által,
- web oldal működtetése
- telefonon, e-mailon történő tájékoztatás érdeklődő ellátott, hozzátartozó számára
- személyes kliens fogadás, intézmény bemutatás
- az otthon életében résztvevő érdekképviselői szervezetek, egyházak és civil szervezetek tájékoztatásával,
- házi orvosok, szakorvosok tájékoztatásával,
- PMJV Önkormányzat naprakész tájékoztatása.

## ***VII. Az ellátás igénybevételének módja***

A szolgáltatások igénybevétele előtt lehetősége van minden érdeklődőnek, hogy szolgáltatásainkat, elhelyezési körülményeinket megismerje. Fontos, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról megfelelő információkkal rendelkezzenek az érdeklődők ahhoz, hogy a megfelelő döntést meg tudják hozni. Az érdeklődőknek és hozzátartozóknak kérésüknek megfelelően információt nyújt az intézmény a jogosultság feltételeiről, tárgyi és nem tárgyi feltételekről, térítési díj fizetéséről.

Az intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelem önkéntes, melyet az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóban és írásban nyújthat be, illetve terjeszthet elő. A kérelmezőt a nyilvántartásba vételéről írásban tájékoztatjuk.

### **Előgondozás**

Az előgondozást végző a kérelmező szociális és családi viszonyairól, egészségi állapotáról tájékozódik, valamint a gondozási szükséglet vizsgálatára is sor kerül, továbbá az előgondozás során a kérelmező az igénybe vételi eljárás lefolytatásáról és az intézményi életről kap tájékoztatást. Az előgondozás során megtörténik a gondozási szükségletfelmérés.

Megüresedett férőhely esetén a szolgáltatás igénybevételére, beköltözésre legalább 8 napos határidő áll rendelkezésre. A határidő megállapításánál törekedni kell egy olyan ésszerű időpont megadására, ami elegendő arra, hogy a jogosult felkészüljön az új életformára, elrendezze személyes kapcsolatait, pénzügyeit. Férőhely elfoglalásának feltétele a negatív tüdőszűrő lelet.

### **Értesítés a szolgáltatás igénybevételéről**

Az ellátás igénybevételének biztosítása esetén értesítésre kerül sor, melynek során az intézmény tájékoztatást nyújt:

- a szolgáltatás elfoglalásáról fenntartott legalább 8 napos határidőről, illetve annak elmulasztása esetén követendő eljárásról,
- a megállapodás megkötéséhez szükséges okiratokról, kötelezően elvégzendő szűrővizsgálatokról, hozzátartozói nyilatkozatokról,
- Házirendről
- a behozható személyes használati tárgyak köréről.

### **Megállapodás**

Az intézményi jogviszonyt az intézmény, valamint a kérelmező között megkötött megállapodás alapozza meg, megkötésére az ellátott vagy törvényes képviselője, valamint az intézmény vezetője jogosult.

A megállapodás tartalmazza

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését)
- az igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésre vonatkozó szabályokat,
- az igénybe vevő természetes személyazonosító adatait,
- az ellátotti jogokról és az érdekképviseléről szóló tájékoztatást,
- a jogviszony megszűnésének szabályait,

## Térítési díj

A térítési díj megállapítása és megfizettetése során az intézmény a Szt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993.

(II.17.) Kormányrendelet szabályainak betartásával jár el.

Az intézményi térítési díjat a PMJV Önkormányzata minden tárgyév április 1-én állapítja meg. Az intézményi térítési díj nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget. A fizetendő térítési díj minden esetben konkrét összegben kerül meghatározásra, illetve a térítési díj módosításakor valamennyi térítési díjat megfizető személy írásban történő tájékoztatására sor kerül.

A személyi térítési díj összege a fenntartó döntése alapján csökkenthető, illetve elengedhető, amennyiben a térítési díjat megfizető személy jövedelmi és vagyoni helyzete ezt indokolja.

Amennyiben a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, akkor a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását.

Az intézmény vezetője a megállapodás megkötését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát.

A személyi térítési díj meghatározása során az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányad meghatározására kerül sor, mely nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át.

Ha a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, akkor a különbözet a jelentős pénzvagyonból kerül fedezésre. Vagy ha az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, akkor különbözetként a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege vehető figyelembe, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összegig.

A Szt. 117/B § (1) bekezdésére való tekintettel az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos

személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben jövedelemvizsgálat, a jövedelemhányad megállapítása, valamint a költőpénz biztosítása nem szükséges.

Ha az ellátott jelentős pénz- vagy ingatlanvagyonnal nem rendelkezik és a térítési díj megfizetését más személy sem vállalja, akkor a díjkülönbözet megfizetésére vérszerinti vagy az örökbefogadott gyermek köteles. Ebben az esetben a díjkülönbözet fizetésére külön megállapodás megkötésére kerül sor.

### ***VIII. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása***

Az intézmény szervezett keretek között látja el lakóinak ápolási és gondozási feladatait. A gondozási tevékenység folyamatos, rendszeres, mely a szükségletekhez viszonyítottan egyénre szabott

Az ápolási – gondozási folyamat alapmodellje (önálló képességre építő ápolási modellje) meghatározza az önellátó képességben történt, változás alapján az ápolási tevékenységek rendszerét. Az Intézményben a gondozási tevékenységet gondozók, ápolók és szociális segítők végzik. A gondozási, rehabilitációs feladatok ellátásában gyógytornász is részt vesz aki egyéni és csoportos foglalkozásokat tart.

Mentálhigiénés ellátás keretében szociális és terápiás munkatársak szerveznek csoportos foglalkoztatást illetve foglalkoznak egyénileg a lakókkal.

#### **Ápolási folyamat**

Az ápolási folyamat az ápolási tevékenység három funkciójának megfelelően szerveződik.

- **Önálló funkciók:** megfigyelés, alapápolás (az önálló funkciók mindazon tevékenységet tartalmazzák, amelyet az ápoló saját felelősségére és saját szakmai kompetencia alapján lát el)
- **Függő funkciók:** gyógyszerelés, kötözés, injekciózás (a függő funkciók mindazon tevékenységek, melyek orvos utasítására, de az ápoló felelősségére történik)

- Együttműködő funkciók: kötözések egyes típusai, katéter csere (az együttműködő funkciók az orvossal történt együttes tevékenységet tartalmazzák)

### **Gondozási folyamat**

A gondozási folyamat magában foglalja a fizikai ellátáson túl az alapbetegségből származó gondozási tevékenységet is. Az intézmény gondozási és ápolási folyamatról dokumentációt készít a jogszabályban meghatározott paraméterek alapján. Az ápolási – gondozási folyamat szabályozása eljárási rendben kerül meghatározásra, mely tartalmazza az eljárás célját, a fogalmakat, érvényességi területét, a felelősök megjelölését, a tevékenység leírását, dokumentálását és értékelését.

### **Haldokló beteg ellátása**

Az intézmény a hospice szemléletű ápolási modellt kívánja megvalósítani. A haldokló beteg körüli ápolási, gondozási folyamatokat és a halott ellátás folyamatát eljárásrend szabályozza, mely hozzájárul a haldoklók emberséges, toleráns gondozásához, a követelményeknek megfelelő ellátáshoz, halálozás esetén a hozzátartozók értesítésének módjához.

### **Egyéni gondozási terv**

A szakmai jogszabály szerint az ellátásban részesülő személyre vonatkozóan az egyéni gondozási tervek elkészítésére kerül sor. A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási feladatokat és azok megvalósításának módszereit. A gondozási terv az ellátás igénybevételét követően 30 napon belül kerül elkészítésre illetve állapotromlás esetén, illetve évente felülvizsgálatra kerül.

A gondozási terv kidolgozását munkacsoport végzi, amelyben az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember, valamint a részlegvezető által kijelölt szakemberek vesznek részt. Gondozási tervet az elláttal ismertetni kell.

### Az egyéni gondozási terv tartalmazza

- az ellátott személy fizikai, egészségi és mentális állapotának helyzetét,
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeni ütemezését,
- az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente – jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

Az ápolási feladatok szakszerű ellátását, illetve dokumentálását az intézményben dolgozó egészségügyi tevékenység végzésére jogosult szakképzett ápoló-gondozó végzi. Munkáját a részlegvezető és az intézmény orvosa folyamatosan ellenőrzi.

### Komplex gondozás elemei

#### **Fizikai ellátás**

Az intézmény mindkét részlege parkosított környezetben, ideális tárgyi feltételekkel rendelkezik. Fő közlekedési útvonal mellett, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető. Építészeti megoldásai lehetővé teszik az akadálymentes közlekedést. Az épület bejárata rámpával ellátott A Zipernowsky utcai épületen belül egy betegszállításra is alkalmas felvonó segíti a lakók közlekedését. Küszöbök nincsenek, a folyosó és a szobák ajtaja elég széles, így a mozgásukban nehezített, vagy tolókocsival közlekedők számára is alkalmas. A lakók elhelyezése 2, 3 és 4 ágyas szobákban történik. A szobák bútorzata, berendezési, felszerelési tárgyai megfelelnek az ellátott életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

Az intézmény biztosítja az ellátottak életkorának és egészségi állapotának megfelelő napi háromszori étkezést. Orvosi javaslat alapján a diétás étkezést, kiemelt diéta esetén a napi ötszöri étkezést. Az intézmény támogatja a lakók önrendelkezését abban,

hogy ruházatukat maguk választhatják meg. A ruházatnál elsőrendű szempont az ellátott egyéniségét megőrző saját ruházat viselésének, tisztán tartásának biztosítása, mely a mosodában, varrodában megoldható. Azon ellátottak részére, akiknek nem megfelelő a saját ruházata, az intézmény biztosítja. Az intézmény biztosítja a lakók részére az előírt ágyszövetet, de igény szerint a saját textiliumok használatának lehetősége is biztosított.

A tisztálkodás folyamatainak elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítottak. Az intézmény a lakók számára biztosítja a tisztálkodáshoz szükséges tárgyi eszközök körét a megállapodásban és a hatályos jogszabályban rögzített feltételek szerint. A tisztálkodással járó folyamatok megfelelő ellátásához ápolási, gondozási segítségnyújtás biztosított az egyénre igények és szükségletek mértéke szerint a segítő gondozás alapelveit figyelembe véve. Az intézmény biztosítja a személyi higiénia területén a szükséges tisztálkodási eszközöket, de a lakók részére a saját megszokott tisztálkodási szereinek használatára is lehetőség van.

### **Egészségügyi ellátás**

Az intézmény lakóinak a jogszabályban előírt módon, rendszeres orvosi felügyelete az intézményi alapellátási szinten megbízási szerződés alapján heti 2 órában biztosított.

Alapfeladaton túl megbízási szerződés alapján pszichiáter, neurológus szakorvos is rendelkezésre áll.

A lakók gyógyszer és gyógyászati segédeszköz biztosítása az orvos javaslata és rendelése alapján történik, a mindenkori érvényes jogszabályok alapján. Az intézet által biztosított alap és eseti gyógyszerek köréről pontos tájékoztatás a faliújságokra kihelyezésre került.

A lakók ápolásáról és gondozásáról a gondozási terv alapján személyre szabottan gondoskodik az intézmény.

Krónikus betegségek esetén folyamatos és időszakos vizsgálatok, szűrések betegségi-típusnak megfelelő gondozás biztosítása.

## **Mentálhigiénés gondozás**

Az ellátás keretében személyre szabott egyéni bánásmódot biztosít a terápiás munkatárs, egyben megtartja az ellátott autonómiáját, emberi és állampolgári jogait. Segít a jog érvényesítésében. Nagy gondot fordít a biztonságos környezet, a jó közérzet kialakítására. A beilleszkedés során a szorongás, félelem feloldásában, a pszichés és szociális szükségletek helyes felmérésében, a kapcsolatok kialakulásának segítésében nyújt segítséget. Az ellátás keretein belül hangsúlyt fektet az ünnepek, hagyományok megtartására, a rendezvények szervezésére, a törődésre, tiszteletadásra, a feltétel nélküli elfogadásra és az izoláció csökkentésére.

### Segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában:

Az intézmény már az előgondozás során felkészíti az ellátást igénybe vevőt az intézményi életre. bemutatásra kerül az intézmény. Segítséget nyújtunk abban, hogy az ellátottak megfelelő kapcsolatokat tudjanak kialakítani egymással, ezen felül fontosnak tartjuk a családdal való kapcsolat fenntartását is.

## **A demenciában szenvedő betegek gondozásának főbb szempontjai**

Demenciában mind a memória, mind a kognitív funkciók sérülnek. A kognitív funkciók (absztrakt gondolkodás, ítéletalkotás, nyelvkészség) közül egy vagy több súlyosan sérül. Megváltozik a beteg személyisége, viselkedése, érzelmi élete. Önellátás, önkiszolgálás területén dependencia alakul ki a betegség súlyosbodásával. A kommunikáció legtöbb esetben sérült, a demens beteg nem tudja kifejezni magát. Ha a betegnek kielégítetlen szükséglete van, bolyong, akkor fontos a fizikai és pszichés szükségletek felismerése és pontos kielégítése. Törekedni kell a beteg megnyugtatására, gyengéd, nyugodt közeledésre. Egyéni gondozási, ápolási terv anamnézis részénél fontos a hozzátartozó szerepe.

A lakó beköltözését követően a fizikai, mentális és funkcionális státusz rögzítésre kerül, a teljesítmény kapacitásának feltárása, Mini Mentál Teszt felvétele történik.

Folyamatosan nyomon követjük a demens ellátottak orientációját, megjegyző emlékezetét, a meglévő képességeket egyéni és csoportos foglalkozásokkal szinten tartjuk, javítjuk.

### **Foglalkoztatás**

A napközbeni foglalkoztatás strukturálja a napot, biztonságérzetet és támpontot ad a napszakok megkülönböztetésében, közösségbe integrál és sok más mellett a kommunikációt, az emlékeztést is segíti. Cél: a mentális, fizikai, szociális képesség megtartása, azok kihasználása, az intellektus hanyatlásának lassítása.

A rendezvényeken, foglalkozásokon önkéntes alapon vesznek részt az ellátottak. A foglalkoztatás célja a szabadidő kulturált eltöltése és tartalmas időtöltés biztosítása, testi, lelki aktivitás fenntartása, megőrzése. A foglalkozásokat az ellátottak életkorának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével kell szervezni.

Foglalkoztatás formái:

- kreatív foglalkozások
- szellemi időtöltés megszervezése
- szórakoztató – művelő tevékenységek
- vallásgyakorlat szervezése

### **Mozgásterápia**

A mozgás minden életkorban fontos, azonban időskorban elengedhetetlen.

Megfelelő testmozgással javítani tudunk az életminőségen. Egyik legfontosabb feladatunk a mozgásszegény életmód életminőségre gyakorolt negatív hatásainak csökkentése. Idősekkel végzett munka során különösen fontos szempont a fokozatosság és a rendszeresség.

Intézményünkben a gyógytorna foglalkozások szakember vezetésével egyéni és csoportos formában történnek.

Csoportos torna:

Az Intézményünkben élők, hetente kétszer csoporttornán is részt vehetnek. A tornák során, többnyire széken ülve, az ízületek egyszerű gyakorlatokkal kerülnek átmozgatásra. A tornák célja az ízületek mozgástartományának megőrzése, keringésjavítás, izomerősítés és a mozgáskoordináció javítása.

A csoportos torna előnye, hogy közösségi élményként épül be a lakók életébe, ezáltal könnyebben motiválja mozgásra a résztvevőket.

Egyéni torna:

Akut mozgásszervi probléma például csonttörés, műtét vagy agyi történés után egyéni foglalkozás során is van lehetőség gyógytornát igénybe venni. Speciális tornát igénylő krónikus betegséggel küzdők, illetve ágyban fekvő betegek, szintén gyógytornász irányítása mellett vehetnek részt személyre szabott egyéni gyógytornán.

## ***IX. Szakápolás***

A szakápolás olyan egészségügyi ellátási forma, amely az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 98. §-ában meghatározott ápolási tevékenységeket foglalja magába, különös tekintettel a (2) bekezdés d) pontjára. A tevékenységek végezhetőek az egészségügyi ellátórendszer keretein belül, valamint a bentlakásos szociális intézményekben ellátott, szakápolásra szoruló betegek szakápolási szükségleteinek kielégítése céljából. A szakápolást orvosi elrendelés, előzetes szükségletfelmérés, és tervezés alapján, az ellátandó tevékenységre nézve megfelelő szakképesítéssel rendelkező egészségügyi szakdolgozók végzik az ápolás önálló, együttműködő, és függő kompetencia körének figyelembe vételével.

A szakápolás során folyamatosan biztosítani kell a beteg pszichés támogatását, étkezési, és életmód tanácsadást, különösen mindazon tevékenységek megtanítását, amelyeket maga a beteg megtehet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért, továbbá az ápolási folyamat dokumentálását és esetleges jelentési kötelezettség teljesítését, valamint rendszeres

kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

A bentlakásos szociális vagy gyermekvédelmi intézményben szervezett egészségügyi ellátás keretében a 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet alapján meghatározott szakápolási tevékenységek végezhetők

#### Szakápolási tevékenységek:

- Perifériás vénakanül (branül) behelyezése, és ellátása.
- Szondán (nasogastricus, és percutan gastrostomán) át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek szövődményes esetben.
- Nasogastricus szonda behelyezése, cseréje.
- A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje szövődményes esetben.
- Nőbetegeknél állandó katéter cseréjéhez vagy rendszeres katéterezéshez, gyógyszeres hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolói feladatok, hólyagkondicionálás.
- Folyadékpótló infúzió bekötése orvosi utasításra, továbbá az intravénás és elektrolytpótláshoz, parenterális gyógyszer beadáshoz kapcsolódó egyéb szakápolói feladatok.
- Műtéti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai.
- Sztomatoterápia szövődményes esetben, és szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után. Dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai III–IV. stádium (exsudációs, nekrotikus seb kezelése orvosi utasítás alapján).

Betegség következményeként átmenetileg vagy véglegesen kiesett vagy csökkent funkciók helyreállításához, fejlesztéséhez vagy pótlásához kapcsolódó szakápolási feladatok:

- gyógyászati segédeszközök, protézisek használatának tanítása (ez esetben gyógytornász közreműködése, vagy konzultáció céljából elérhetősége szükséges);
- mozgás és mozgatás eszközei használatának tanítása.
- Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.

- Haldokló beteg szakápolása.
- EKG készítés orvosi utasítás alapján.
- Gyógyszeradagoló pumpa működtetése.
- Minden egyéb, orvos által elrendelt, és felügyelt szakápolási tevékenység.

### **Személyi feltételek**

Az egészségügyi engedéllyel rendelkező szociális intézményben, vezető ápolói, ápolói, szakápolói munkakörben, magyar egészségügyi szakdolgozói kamarai tagság mellett foglalkoztatott munkatársak egészségügyi szakdolgozói kompetenciába tartozó feladatokat látnak el. A vezető ápoló belső továbbképzést tart, és felügyeli az ápolási-gondozási kompetencia határok betartását. Az egészségügyi szakdolgozóink teljes munkaidejükben végzik egészségügyi kompetenciát igénylő feladataikat, beleértve a szolgáltatások megszervezésével kapcsolatos teendőket, és az ápoláslélektani (mentálhigiénés) feladatokat is.

### **Infrastrukturális feltételek**

Tárgyi feltételek tekintetében rendelkezésre áll:

- elkülönített helyiség az ápolási műveletek előkészítéséhez, és az eszközök, műszerek tárolásához (nővérdolgozó)
- Higiénés kézmosás feltételei a nővérdolgozóban, a kezelőhelyiségben, és a betegszobákban biztosított
- Informatikai eszközökkel felszerelt iroda, gépjármű, telefon, mobiltelefonok, felszerelt sürgősségi táska állnak a dolgozók rendelkezésére. Kiemelt figyelmet fordítunk a munkavédelmi eszközök, munkaruha, védőruha biztosítására.

### ***X. Alap és szakellátáson túl nyújtott szolgáltatások köre:***

- fodrász
- pedikűr

## ***XI. Ellátotti jogok érvényesülése, érdekvédelem***

### Szociális és hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás

Az intézmény dolgozói az igényektől függően folyamatos segítséget nyújtanak a szociális pénzbeli és természetbeni támogatások igénylésében, a közgyógyellátási igazolvány kérelmezésében, valamint a hivatalos ügyek intézésében, közüzemi szolgáltatók, illetve hivatalos szervek részére igazolások kiállításában.

### A tájékoztatáshoz való jog

Az ellátás megkezdésének időpontjáról az adminisztrációs munkatárs értesíti, tájékoztatja a jogosultat a felvétel menetéről. Az intézmény széleskörű tájékoztatást nyújt a gondozott és hozzátartozója, illetve törvényes képviselője részére az intézményi ellátás tartalmáról, nyilvántartásokról, panaszjog gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról, a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről és az intézmény házirendjéről. Az intézmény a működésével és gazdálkodásával kapcsolatos adatokat az ellátottal megismerteti és ezekről évente tájékoztatást ad.

### A kapcsolattartáshoz való jog

Az ellátottaknak joguk van kapcsolatot tartani mind az intézményen belül egymással, mind az intézményen kívül hozzátartozóikkal, barátaikkal. Biztosítani kell a zavartalan levélváltást, telefonbeszélgetést, illetve személyes találkozást a házirendben foglalt látogatási időben.

### Az egészségügyi ellátáshoz való jog

Az ellátottnak joga van az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és megkülönböztetés nélküli egészségügyi ellátáshoz. A közvetlen veszélyeztető állapot esetén nincs törvényi lehetőség az ellátott szociális intézmény keretei között történő kezelésre.

### Az egészségügyi önrendelkezési jog

#### Cselekvőképes személy jogai:

- teljes körű tájékoztatás az orvos részéről állapotáról és a javasolt gyógymódról,
- az orvos csak azt tájékoztathatja, akit az ellátott megjelöl,

- beavatkozáshoz írásbeli nyilatkozat szükséges (kivétel: életveszély).

#### Korlátozottan cselekvőképes ill. cselekvőképtelen személy jogai:

- a tájékoztatás egyaránt megilleti a nem cselekvőképes betegét és gondnokát,
- nem cselekvőképes személy esetén az írásbeli nyilatkozatot a gondnok teszi,
- korlátozottan cselekvőképes ellátott esetén attól függ, hogy milyen ügycsoportban korlátozták.

#### A személyes adatok védelméhez fűződő jog

Az intézmény minden ellátottról nyilvántartást vezet. A nyilvántartásból adatot csak az adatigénylésre jogosult szervnek és jogosultságot megállapító szociális hatáskört gyakorló szervnek szolgáltatatható. Adatot csak az érintett hozzájárulásával vagy törvényi felhatalmazás alapján lehet kezelni, továbbítani.

Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás igénybevételére. Tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt, Az ellátást igénybe vevőket maradéktalanul megilletik az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez való alkotmányos jogok. Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat – ha abban lakótársai nyugalmát nem zavarja – a személyes tulajdonát képező tárgyai ill. használati tárgyai használatában. a házirend szabályozza a veszélyeztető tárgyak körét.

Az intézményi ellátást igénybe vevő valamennyi ellátottnak joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. Az ellátottakat megillető általános és speciális jogokat, valamint a szolgáltatást végzők jogait részletesen a házirend tartalmazza. Az ellátottnak jogaik érvényesítésében az ellátottjogi képviselő nyújthat segítséget. Az ellátottjogi képviselő feladatait és elérhetőségeit szintén a házirend tartalmazza.

#### Jogérvényesülés

Az önkéntesség elvéhez igazodóan az intézmény ellátottjaival az önkéntesség alapján alakít ki együttműködést. A működés alapvetően szolgáltatás jellegű. Az egyenlőség

elvének megfelelően a szolgáltatásban részesülők nemre, fajra, felekezetre tekintet nélkül egyenlő elbírálásban kell, hogy részesüljenek. Az ellátottak személyiségi jogait érintő adatok és tények kezelésére, továbbítására és nyilvánosságra hozatalára vonatkozóan az adatvédelmi törvényben, illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban Szt.) adatvédelmi rendelkezéseiben foglaltak szerint kell eljárni a titoktartásnak megfelelően.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások megvalósítását a Szociális Munkás etikai kódexének megfelelően kell mindenkor végezni. Az intézmény munkatársai az ellátottak érdekeinek, mindenekelőtt jogaik tiszteletben tartásával járnak el.

### Adat és jogvédelem

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelem fordítódik arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézmény vezetője gondoskodik az intézményen belül az emberi és állampolgári jogok érvényesüléséről, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő, humanizált környezet kialakításáról és működtetéséről. Ha az ellátásban részesülő személy jogainak, érdekeinek érvényesítésére nem képes, az intézményvezető az intézkedés megtételét kezdeményezi a lakóhely szerint illetékes gyámhivatalnál, illetve a szükséges segítségnyújtás érdekében felveszi a kapcsolatot az egészségügyi vagy más szociális intézménnyel. A demenciában és más fogyatékoságban szenvedő ellátottak számára igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, a Szt-ben meghatározott általános vagy speciális jogokat biztosítani kell. Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményi ellátással kapcsolatos panasz esetén az ellátást igénybe vevő az intézmény igazgatójához fordulhat. Az igazgató köteles a panaszt 15 napon belül a kivizsgálni. Amennyiben ez nem történik meg, illetve a panaszos a kivizsgálás eredményével nem ért egyet, akkor 8 napon belül a panaszával a fenntartóhoz fordulhat.

## **Integrált Jogvédelmi Szolgálat**

**Benczéné Bogárdi Andrea** – ellátottjogi képviselő

Elérhetősége: tel.: +36 20 4899 576

e-mail: andrea.bogardi@ijsz.bm.gov.hu

### A szociális szolgáltatást végzők jogai

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

### Közfeladatot ellátó személynek minősül:

- az előgondozással megbízott személy,
- az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápoló, gondozó, szociális- és mentálhigiénés munkatárs.

## ***XII. Szolgáltatási elemek***

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban SzCsM rendelet) 2 § I. pontja részletesen definiálja az egyes szolgáltatási elemeket, melyeket a személyes gondoskodást nyújtó intézmények biztosíthatnak.

Az intézmény a szakmai rendeletben előírt alábbi elemeket biztosítja:

### **Tanácsadás**

Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási fo-

lyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Az intézményben a tanácsadás az egészségmegőrzésre, orvosi tanácsadásra, életvezetési tanácsadásra, a beköltözéssel kapcsolatos életmód, valamint a régi lakóhely elhagyásához köthető területekre terjed ki.

Az egészségügyi tanácsadás főleg az intézmény háziorvosa, valamint az intézményi részlegvezető feladata. Az életvezetési és a beköltözéssel kapcsolatos tanácsadás a terápiás munkatárs, valamint a részlegvezető kompetenciája. Amennyiben az ellátottnak átfogó hosszabb időszakon átívelő segítségnyújtás szükséges, akkor a tanácsadás dokumentálása a gondozási tervekben történik.

### **Gondozás**

Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését.

Gondozási feladataink ellátása során célunk, hogy lakóink mindennapos fizikai, egészségügyi és pszicho-szociális ellátása magas minőségben megvalósuljon.

Ezen célok elérését garantálja az is, hogy az SzCsM rendelet által is meghatározott ápolói, gondozói létszám normának és szakképzettségi előírásának is megfelelő dolgozói apparátus áll rendelkezésünkre, valamint a szintén ezen rendelet által meghatározott tárgyi feltételeknek megfelelő eszközök és infrastrukturális elemek bevonásával végezzük ápolási/gondozási feladatainkat.

Az Idősek Otthonában folyó gondozási tevékenység olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget takar, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Ápolási tevékenység az Idősek Otthonában biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és az Idősek Otthona keretei között biztosítható, egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység. Az ellátásban részesülő személyre vonatkozóan el kell készíteni az egyéni gondozási tervet.

A feladatellátás módja: A feladatellátás az ápolók, gondozók munkaköri leírása, a vezetők utasítása, helyi protokollok, valamint az ellátottak igénye szerint történik. A feladatokat, azok jellegének megfelelően naponta többször, naponta, illetve több naponta, igény, illetve az ápoló megítélése szerint kell ellátni, az emberi méltóság tiszteltetés mellett tartása mellett.

Idős lakóink szinte minden esetben igényelnek valamilyen mértékű segítséget napi életvitelük biztosításában. Kiemelt hangsúlyt fektetünk lakóink személyi higiénéjára, ruházatuk tisztaságára. Gondozóink szükség és igény esetén segítenek, vagy teljes egészében elvégzik a mosdatást, illetve fürdetik a lakókat, rendszeresen gondoskodnak a haj és arc szőrzet, valamint a száj-, fogak-, protézis-, köröm- és bőr ápolásáról.

A lakók akár önállóan, akár segítséggel ki tudják elégíteni higiénés szükségleteiket.

Inkontinens lakók esetén beszerezünk a szükséges inkontinencia betéteket, a gondozók naponta többször pelenka cserét végeznek, ezzel együtt az érintett bőrfelület tisztítását, bőrápolást.

Intézményünkben helyben történik a mosás és a vasalás. Kéthetente, illetve szükség esetén gondoskodunk az általunk biztosított ágyneműk cseréjéről és mosásáról, naponta több alkalommal, illetve szükség esetén az ágyazásról. Lakóink minden ruhane-műjét egyedi sorszámmal jelöljük meg a keveredések elkerülése érdekében és szenny-nyeződést követően átadjuk azokat a mosodánknak. Gondozóink gondoskodnak arról, hogy intézményünk lakói mindig az évszaknak, napszaknak és a külső környezeti hő-mérsékletnek megfelelő ruházatban legyenek, szükség esetén segítenek az öltözkö-désben.

Intézményünk lakói számára biztosítjuk a nap 24 órájában, heti 7 napon keresztül a gondozási, (alap)ápolási feladatok elvégzését, valamint gondoskodunk arról, hogy a rendszeresen szedett gyógyszereiket megkapják. Munkatársaink az étkezéseket követően egyénileg osztják ki az aznapra előírt gyógyszereket a névre szóló gyógyszeres dobozokból és felügyelik is azok bevitelét.

Lakóink gondozási tevékenységének fő irányvonalát több szempont határozza meg. Egyrészt, a beköltözéssel párhuzamosan felmérésre kerülnek a gondozási szükségletek, meghatározzuk a gondozási célokat és ezek megvalósításának tervét fogalmazzuk meg lakóinkkal és/vagy hozzátartozóikkal történő együttműködésben. Emellett, az intézményünkre vonatkozó kompetencia-szinteknek megfelelően végrehajtjuk intézményünk háziorvosa által előírt terápiás terve

### **Étkeztetés**

Az Intézmény az étkeztetést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően biztosítja, a közétkeztetésre vonatkozó szabályok figyelembevételével. Az ellátottak étkeztetése keretében legalább napi háromszori étkezést – ebből legalább egy alkalommal meleg ételt – biztosítunk.

Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja, részére diétás étkeztetést biztosítunk.

A gondozottak ellátása során gondoskodni kell a rendszeres folyadékbevitelről.

A járóképes ellátottak részére a Zipernowsky utcai telephelyen az étkezőjében biztosított az étkezés, míg a fekvőbeteg esetében az étkezés a lakószobákban történik asztalnál vagy ágyasztalnál, szükség esetén gondozói segítséggel.

A feladatellátás formái:

- normál étrend
- epés
- tejmentes
- diabetes
- pépes

Az étkezések időpontja:

- reggeli 8:00 óra
- ebéd 12:00 óra
- vacsora 17:00 óra

### **Felügyelet**

A gondozási tevékenységen belül a napi 24 órás felügyelet biztosított. Az ellátottak fizikai biztonságát a folyamatos gondozói jelenlét biztosítja. Azon, főleg demens ellátottak, akik fizikailag még aktívak, de szellemi leépülésük és mentális állapotuk miatt nem képesek térben tájékozódni, ne adekvát, esetleg agitált viselkedést produkálnak, fokozott gondozói jelenlétet igényelnek. A családdal, hozzátartozókkal történő egyeztetést követően bármely lakónk, bármikor és bármilyen időtartamra elhagyhatja az intézményt.

### **Szállítás**

Az intézmény rendelkezik személyszállításra alkalmas gépjárművel, fennjáró ellátottakat gondozói kíséret mellett juttatjuk el egy-egy rendezvényre vagy különböző szakorvosi vizsgálatokra. Egyéb esetekben szakrendelésre, orvosi ellátásra, vizsgálatokra betegszállító bevonásával történik.

### **Készségfejlesztés**

Az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

Az intézmény célja többek között az ellátottak fizikai és szellemi készségeinek fenntartása és fejlesztése, melynek elérését folyamatos mentálhigiénés jelenlét, a rendszeres fizikai és szellemi foglalkoztatás biztosítja.

Intézményünk individuális heti, havi és éves foglalkoztatási programmal rendelkezik, valamint éves kulturális tervet készítünk, amelyben megjelöljük a várható eseményeket. A terveket mindig rugalmasan kezeljük, hiszen megvalósításuk nagyban függ lakóink aktuális állapotától. A foglalkoztatás intézményünkben több szinten valósul meg. Csoportjainkat az ellátottak állapotának megfelelően alakítjuk a napi foglalkozásokhoz.

Kiscsoportjaink általában 3-4 főből állnak, a nagycsoportos foglalkozások 15-20 fő jelenlétével történnek. A foglalkozások során az ellátott meglévő képességeire építjük, a megszokott hétköznapi tevékenységekre, szociális készségekre, a mozgásra, az ismétlődő mozdulatsorokra, a ritmusérzésekre és a hosszú távú memória fejlesztésére.

A foglalkozások által kisebb csoportok formálódnak, erősítik a kohéziót a lakók között, lehetőséget adnak a visszaemlékezésre, edzésben tartják a testet, megmozgatják az elmét, sikerélményt nyújtanak, erősíthetik az én-tudatot.

Kertünkben lehetőség van részt venni a kinti munkálatokban, pl.: gereblyezés, seprés, növények metszése, öntözése.

A foglalkoztatások célja lakóink emberi méltóságának megőrzése és sikerélményhez juttatásuk. A feladatok építenek a megmaradt képességekre, mely képességeket igyekszünk a lehető legtovább megőrizni.

### **Lakhatás**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott intézményi elhelyezést biztosítunk, amely az intézményben életvitelszerű tartózkodást biztosít, folyamatos felügyelet mellett.

Az intézménynek helyet adó épület az idősek és betegek adottságainak figyelembevételével került kialakításra. A teljes akadálymentes közlekedés az otthon teljes területén biztosított. A fűtés és hideg – melegvíz ellátás folyamatosan biztosított.

Az elhelyezés formái:

- egyágyas elhelyezés,
- kétágyas elhelyezés (igény esetén házastársi szoba),
- háromágyas elhelyezés,
- négyágyas elhelyezés (teljes ellátást igénylő fekvő betegek részére)
- betegszoba, (szükség esetén, orvosi utasításra betegszobában ápoljuk a fertőző beteg lakót, amíg állapota lehetővé nem teszi a visszahelyezést saját szobájába, hospice szobaként is működik)

A folyamatos felügyeletet a gondozók, ápolók biztosítják. A gondozónők kétműszakos műszakrendben dolgoznak.

### Biztonságos, strukturált és kiszámítható környezet

A környezetből a veszélyforrások eltávolításra kerülnek, tisztítószeres elzárása, tisztálkodási eszközök felügyelettel való használata, gyógyszerek, szűrő – vágó eszközök szabadon hagyása tilos.

Gondoskodni kell a megfelelő tájékozódási lehetőségekről (jó világítás, tájékozódást biztosító feliratok stb.) A gondozás során folyamatosan ismertetésre kerülnek az irányjelzések, a kijelölt fő közlekedési irányok.

A helyiségben folyó tevékenységek jelzése képpel, felirattal történik, a demens lakók könnyebb tájékozódása érdekében. Tekintettel arra, hogy a demens betegek a bezárt-ságot nehezen viselik, ezért rendszeres séta szükséges, bolyongási utak biztosítása, jó idő esetén a szabad levegőn.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a biztonságos őrzésre, a Tüzér utcai telephelyen porta szolgálat működik, mivel fennáll a bolyongás, szökés, elkóborlás, eltévedés lehetősége.

### ***XIII. Más intézményekkel való együttműködés***

Az Intézmény a szélesebb körű társadalmi bázis biztosítása érdekében együtt működik:

- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata – fenntartó
- Pécs Városban működő szociális alapszolgáltatások
- Baranya megyei szakosított szociális intézmények
- Egészségügyi alapellátások
- Egészségügyi szakorvosi és fekvőbeteg ellátás
- Alap és középfokú oktatási intézményekkel

- SZIME (Szociális Igazgatók Magyarországi Egyesülete) • SZIOSZ (Szociális Intézmények Országos Szövetsége)
- Nyugdíjas klubok
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Alap és középfokú oktatási intézmények

### **Az intézmény ellátórendszerben betöltött szerepe és hatása**

Az Időskorúak Szociális Intézményében lehetővé tesszük, hogy a település idős lakossága a megszokott társadalmi és családi kapcsolatainak megtartásával tudjon idős otthoni ellátásban részesülni. A lakók többsége a beköltözést megelőzően szociális alapellátásban is részesült.

Az ellátások egymásra épülése, átjárhatósága lehetővé teszi a szükségletekre épülő, személyre szabott gondozás tervezését, megvalósítását.

## ***XIV. Záró gondolatok***

Célunk egy olyan intézmény működtetése, amely pihenésre és regenerációra alkalmas légkört biztosít a lakói számára, és segítséget nyújt mind a rászoruló idős ember, mind a hozzátartozó számára az által, hogy a személyes gondozási feladatokat részben, vagy egészében átvállaljuk.

Munkánk során olyan körülményeket igyekszünk biztosítani, amelyek által méltó módon lehetséges az idős kor megélése.

Célunk, hogy intézményünk lakóinak komplex egészségügyi és pszicho-szociális gondozása valósuljon meg, ezáltal pedig életminőségük legalább olyan szinten biztosított legyen, mintha saját családjuk, szeretteik gondozásában lennének. Ennek minden személyi, tárgyi, infrastrukturális és szakmai feltételét empatikus, emberséges hozzáállással biztosítjuk.

Munkánk során kiemelten fontosnak tartjuk betartani lakóink alkotmányos és törvényben foglalt jogait, különösen az élethez, az emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi és lelki egészséghez, egyenlő bánásmódhoz, személyes adatok védelméhez való jogokat.

*„...nekem az öregedés csak ad. S hogy fejében beleszánt sima bőrömbe vagy nehézkessé teszi a mozgást? Alig számít annak a derűs békének a birtokában, amellyel az ember a tükör helyett önmagával néz szembe.”*

*Szabó Magda*

## Záró rendelkezések

A Szakmai Program hatálybalépése

*Jelen Szakmai Program 2023.11.07. napján lép hatályba, amellyel egyidejűleg hatályát veszti a 2023.04.18. napján hatályba lépett Szakmai Program.*

Dátum: Pécs, 2023.11.07.



Vene-Halász Rita  
igazgató

## Záradék:

**A PMJV ISZI Szakmai Programját Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Népjóléti és Sport Bizottsága 222/2023.(XI.7.) számú határozatával hagyta jóvá.**

2023 NOV 16



Péterffy Attila  
polgármester